

draget i Tvivl; man har forgjæves forsøgt en Definition paa, hvad dermed menes. Men endnu meget mere er man i Tvivl om, hvorledes dens Virksomhed og Karakter bør være. Det ærede Medlem for Kjøbenhavns 4de Valgkreds (Scharling), med hvem jeg forøvrigt i denne Sag er uenig vistnok paa ethvert Punkt af dem, han omhandlede, gif ud fra, at Sparekasserne ere en filantropisk Institution, med det Formaal at modtage Smaaafviks sammensparede Skillinger og frugtbargjøre dem. Ja, det er muligt, at Sparekasserne, dengang de først bleve til, havde denne Karakter, men denne Karakterer jo siden i den Grad bleven forandret, at man paa ingen Maade nu vilde kunne betegne dem paa denne Maade. Derfor man vilde bestrebe sig for at føre Sparekasserne tilbage til den hele Karakter, som er givne ved denne Betegnelse, saa vilde man komme til at frue vore Forhold paa Landet over en Memeskaalder tilbage, thi Sparekasservirksomheden er traengt overordentlig meget ind i vort Landbrug, ikke alene ved Spørgsmaalet om at frugtbargjøre nogle enkelte opsparede Skillinger, men den er ogsaa saaledes sammensmeltet med vore Prioritetsforhold, hvad det ærede Medlem for Aarhus Amts 2den Valgkreds (Ingerslev) allerede forleden Dag har gjort opmærksom paa, at en Tilbageførelse af Sparekassernes Virksomhed til kun at modtage smaa Sparestillinger og frugtbargjøre dem paa den trygge Maade vilde være af den Betydning, at man neppe vilde kunne foretage noget Skridt med mere indgribende og dertil nedbrydende Virkning for vore Landboforhold, end dette vilde være. Det ærede Medlem gjorde gjældende med Hensyn til Sparekasser af den Natur, som han gif ud fra, at de burde være, at Anbringelsen af deres Midler skulde være absolut sikker, og ved Siden deraf betegne han dog Forskjellen mellem Banker og Sparekasser saaledes, at Sparekasser ere Pengeinstitutter, der ikke have nogen Garantikapital, hvorimod Bankerne have en saadan. Denne Modsetning forekommer mig at være mere end en Modsetning, thi der ligger en Modsigelse deri, idet nemlig det Pengeinstitut, der ingen Garantifond har, maa anses for at være et mindre sikkert Institut end det, der har et saadant. Smidlertid er dette ogsaa en Misforstaaelse, idet der vistnok er Sparekasser, som ingen Garantifond have; men der er ogsaa Mange, som have det, og jeg skulde tage meget fejl, om ikke det langt overveitende Antal af vore Sparekasser have en saadan Garantifond under den ene eller den anden Form, snart som Aktiekapital og snart som Garantifond eller paa anden Maade, saaledes som det kan være ordnet ved de enkelte Kasser. Alt dette viser, at man maatte trænge langt dybere ind i de fereffjellige Sparekassers Natur, for at lære dette klart tilbunds at kjende, og er man kommet til at uddrage en enkelt Art af Pengeinstitutter, saa vilde man komme til at gaa videre paa den Vej.

†

Man maatte da følge det ærede Medlems Anvisning og udsøndre de Sparekasser, der ere i Besiddelse af en Garantifond og et Repræsentantskab eller et Raad af Tillidsmænd, hvad man nu vil kalde det af den ene eller den anden Art, hvorpaa der kan bygges et ganske andet Tilsyn end overfor de Sparekasser, der ingen Garantifond og intet Repræsentantskab have, men kun leve, jeg kan sige, ved Traditionens Tillid overfor enkelte bestemte bekendte Personer i Egnen. Jeg skal ikke komme ind paa Spørgsmaalet om Forholdet mellem Banker og Sparekasser; det ærede Medlem for Sørs Amts 4de Valgkreds (Holstein-Holsteinborg) har allerede slaaet derpaa, og jeg kan jo i Meget af, hvad han har udtalt, ganske erklære mig enig. Smidlertid var det mig paa-faldende, at det ærede Medlem for Kjøbenhavns 4de Valgkreds (Scharling), idet han ved Lovbestemmelser vilde sikkre imod Svindel fra Sparekassernes Side, ansførte som Exempel et Bankinstitut, der havde udstedt Indbydelse til Stiftelsen af en saadan Bank og lovet uhyre Renter. (Modsigelse). Jeg tror nok, at den kaldtes „Spare- og Diskontobanken“, saaledes sagde idetmindste det ærede Medlem. Alt strides om Navnet vilde, forekommer det mig, heller ikke føre til Noget; thi i og for sig er Adskillelsen mellem Bank og Sparekasse jo i høi Grad færende. Hvor Bankvirksomheden begynder, og hvor Sparekasservirksomheden begynder lader sig saa at sige ikke afgjøre. Jeg skal i denne Forbindelse nævne et Punkt, hvori jeg er uenig med det ærede Medlem for Sørs Amts 4de Valgkreds, nemlig naar han vilde søge at hjemle Sparekasserne en vis Afgang til Begjæretninger og mente, at det kunde være naturligt for Sparekasserne og gjøre stor Gavn i vedkommende Egn. Jeg veed ikke, hvad det ærede Medlem mente med Begjæretninger. Hvis han dermed kun mente personlige Gaan mod personlige Forpligtelser eller Kautitioner, saa bliver det noget Andet, saa kan man gjerne kalde det Begjæretning, men det kommer da ikke ind under den hele Begjæret. Hvis man derimod vilde gaa videre og mene, at Sparekasserne skulde indlade sig paa en virkelig Diskontering af Begjæret, saa tror jeg, at Sparekasserne vilde i høi Grad komme ind paa en Afvei, der i Almindelighed ligge udenfor Omraadet af deres Bestyrelser's Ene. Det ærede Medlems Hovedbetragtning kan vistnok iøvrigt lægges ind i de Ord, at han betegne visse Midler som illegitime i Sparekasserne, og som kun havde Lov til at gaa ind i Bankerne, og den Ansyndning, han i den Henseende gav af et Onske om at faae optaget Bestemmelser i Loven, der skulde henvise, jeg tror Summer over visse Beløb, udelukkende til Bankerne, og vise dem bort fra Sparekasserne, viser noksom, at hans Onske er at give Sparekasservirksomheden heri Landet en ganske anden Karakter, der væsentlig vilde føre til, at de